

ISBN 978 90 00 39553 8
ISBN 978 90 00 39554 5 (e-book)
NUR 283

© 2024 Nederlandse vertaling Van Goor
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv
Oorspronkelijke titel *Splinter & Ash*
Oorspronkelijke uitgave © 2024 Greenwillow Books, an imprint of
HarperCollins Publishers, New York.
All rights reserved.

www.bestofya.nl

tekst © Marieke Nijkamp 2024
vertaling Barbara Lampe en Martine Both
omslagontwerp Sylvie Le Floc'h en Marieke Oele
zetwerk binnenwerk Mat-Zet bv, Huizen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Voor Tonke en Tamora, die me hebben geleerd te dromen.
En aan alle kinderen die kastelen bouwen van verhalen:
dit verhaal is voor jullie.

PROLOOG

De zon ging onder achter het Sterrengebergte en de lucht boven het gekartelde silhouet van de bergtoppen kleurde paars en blauw. Sterren kwamen knipperend tot leven. Een koetsier, onderweg om haar passagier van een klein buitenhuis naar de koninklijke hoofdstad Kestrels Haven te brengen, besloot niet op de hoofdweg te blijven maar een lang vergeten bergweggetje in te slaan.

De koetsier, een kloeke vrouw met een klein hartje, had haar jongste zoon namelijk beloofd dat ze thuis zou zijn voordat het Winterhart Festival zou beginnen, en de hoofdweg was een omweg.

Het lot van een koninkrijk wordt wel vaker beslist door dergelijke kleine beslissingen en toevallige omstandigheden.

Het meisje in het rijtuig stemde in met de gewijzigde route.

Ze had geen last van de kou, hoewel bijgelovige lieden dat zagen als een waarschuwing en mompelden over het ongeluk dat in de sterren stond geschreven voor het toekomstige jaar. Vooral nu het oorlog was aan de noordgrens. Het meisje kreeg echter geen angstig voorgevoel bij het horen van de rammelende wielen op de oneffen kasseien. Ook herinnerde ze zich de laatste keer niet meer dat ze in een rijtuig over de ijzige bergen was getrokken. Dat was de avond geweest waarop haar vader was overleden. Nu zat ze goed ingepakt in een dikke wollen deken, en in gedachten was ze ver verwijderd van oorlog en ellende. Voor het eerst in zes jaar ging ze terug naar Kestrels Haven en ze kon niet wachten tot ze thuis zou zijn.

Na een lange, ijskoude nacht over de bergtoppen, kronkelde het rijtuig over de weg naar beneden, naar de hoofdstad, en het meisje zat aan het raam gekluisterd. Kestrels Haven was het soort stad dat zich had gevormd rondom een kasteel en een marktplein, maar het was in de loop der jaren uitgedijd. Nieuwe wijken kropen langs de rivier. Talloze huizen en winkels waren opgericht buiten de beklemmende stadsmuren en spreidden zich uit over de velden. In hoge tempels leerden de kinderen hun cijfers en letters, terwijl de scholen alleen diegenen bedienden die genoeg geld hadden of de juiste titel droegen voor een goede opleiding. In elke wijk stonden standbeelden van koningen en koninginnen uit vervlogen tijden.

En boven op een heuvel stond het paleis dat alles overzag. Net als de stad was het paleis uitgegroeid van een handvol gebouwen tot een complex van grote hallen en torens, donjons en loopbruggen die over elkaar heen en onder elkaar door liepen. Muren en poorten moesten vreemdelingen buitenhouden, maar het rijtuig van het meisje reed overal soepel doorheen. Het werd met smart verwacht bij de koninklijke poort. Niet door de koninklijke garde

die het paleis veilig hield. Niet door de ridders die de Kroon dienden. Niet door de broer van het meisje, die de dagen had geteld tot ze terug zou komen en daar helemaal geen zin in had.

De moeder van het meisje, de koningin, stond voor de poort in een eenvoudige blauwe jurk met wollen mantel, bonten laarzen en lederen handschoenen. Ze frunnikte niet aan de zoom van haar mouw, want frunniken was niet gepast voor een koningin. Ze ijsbeerde niet, want ook dat was niet gepast. Ze liet haar schildwacht niet dichterbij komen, hoewel dat misschien verstandig zou zijn, gezien de recente dreigingen. In plaats daarvan rende ze zodra het rijtuig eraan kwam uit het beschutte wachtershuisje, zo de sneeuw in. Voordat de paarden goed en wel halt hielden, trok ze het portier open. Toen het meisje uit het rijtuig sprong, drukte de koningin haar dochter tegen haar borst, hield haar stevig vast en smeekte de sterren in stilte dat ze hier veilig zou zijn.

Eindelijk was de prinses weer thuis.

Dankzij de sluiproute was ze twee hele dagen eerder dan gepland aangekomen.

Als dat niet zo was geweest, was alles misschien anders gelopen.

Als de prinses zoals gepland op de ochtend van het gemaskerde bal was aangekomen, had ze enkel oog gehad voor de feestelijkheden, zonder zich zorgen te maken dat ze er niet bij hoorde. Ze zou de middag met haar moeder en broer hebben doorgebracht, dolblij dat ze weer samen waren, zonder aandacht te besteden aan de edellieden om hen heen met hun priemende blikken en hatelijke opmerkingen. Ze zou niet de besneeuwde tuin in zijn gerend en zodoende zou ze de schildknaap niet hebben ontmoet.

Het koninkrijk zou hetzelfde zijn gebleven.

Maar zo liep het niet.

De prinses merkte dat het paleis, hoe indrukwekkend het ook was, niet aanvoelde als thuis. Ze kreeg amper de tijd om met haar

moeder te praten, omdat de koningin voortdurend werd wegge-
roepen naar dringender zaken: de koninklijke raad voorzitten,
twisten sussen, gesprekken met kooplieden, bezoeken aan de op-
vanghuizen en ziekenhuizen van Haven en zegeningen uitspre-
ken in de koninklijke tempel.

De prinses raakte verward in de eerste van vele zinloze ru-
zies met haar broer, de kroonprins die liever had gezien dat ze
was weggebleven.

Ook het hof was niet blij met de komst van de prinses.

Twee dagen later was de prinses ervan overtuigd dat ze niets
te zoeken had in Haven. Ze genoot niet van het gemaskerde bal,
maar zat in plaats daarvan te bedenken hoe ze kon ontsnappen,
om terug te gaan naar het buitenhuis van haar tante.

Maar toen ontmoette ze bij toeval de schildknaap die verlang-
de naar een vriendin en een thuis. Een ontmoeting waardoor hun
beider toekomst – én die van de koninklijke familie en zelfs van
het hele koninkrijk – voorgoed veranderde.

Zo beginnen legendes.

Er was eens... een stad, een prinses en een schildknaap.

HOOFDSTUK EÉN

ASH

Overal in Kestrels Haven werden fakkels neergezet. Op de
stadsmuren. In alle straten. Op de drijvende aanlegsteigers. Voor
de sterrentempels. Rondom de klokkentoren die was opgericht
ter nagedachtenis aan de gevallen inwoners tijdens de verdedi-
ging van Calinor. En in de ommuurde tuin van de prinses.

Om middernacht zouden alle fakkels worden aangestoken om
zowel de geboorte van een nieuw jaar te vieren als de twaalfde
verjaardag van de prinses.

Het gemaskerde bal was het grootste evenement die winter,
omdat de prinses net was teruggekeerd naar het paleis en de
levendige, chaotische, schitterende stad. Ze was nieuw. Ze was
anders. Het was de eerste keer dat de stadsadel de kans zou krij-

gen om haar te spreken. Wellicht was het mogelijk om de prinses zover te krijgen dat ze haar moeder ervan overtuigde haar mening bij te stellen in hun voordeel.

En daarom stond prinses Adelisa – Ash voor haar vrienden, maar die had ze hier niet – in het middelpunt van de belangstelling. Ze droeg een nachtblauwe fluwelen jurk, verstandige schoenen en een masker met zwarte veren en kleine kraaltjes die de sterren moesten voorstellen. Haar wilde bruine haren waren ingevlochten, maar steeds sprongen er weerbarstige plukken los. Ze droeg lange handschoenen die haar zilveren braces en ringen verhulden en steunde lichtjes op een eikenhouten stok die was gedecoreerd met prachtig houtsnijwerk van bloemen en beestjes uit het bos.

Ash voelde zich ongemakkelijk. Ze wist niet waar ze heen moest, wat ze moest zeggen... zelfs niet waar ze thuishoorde. Het was een kille avond, maar de vragen en opmerkingen van haar gasten waren nog veel killer.

Een ridder in een lange bruine jas met donkerpaarse, geborduurde knopen op de mouwen, fronste toen ze langs hem heen liep. ‘Kijk dan hoe zwak ze is. Het koningshuis hoort sterk te zijn, helemaal ten tijde van oorlog,’ zei hij, niet zacht genoeg om discreet te zijn.

Zijn danspartner snoof. ‘Ze zou zichzelf niet eens een prinses mogen noemen. En de koningin? Die besteedt meer aandacht aan het gewone volk dan aan de ridders en adel die voor haar vechten. Schánde.’

Lord Lambelin, de commandant van de garde, had Ash al gewaarschuwd voordat de feestelijkheden begonnen: ‘Maak je geen zorgen over de mopperende adel. Door de oorlog is iedereen chagrijnig en je moeder moet moeilijke beslissingen nemen om voor haar volk te zorgen. Nu jij er bent, fleurt het paleis weer op. Maar

probeer niet te ontsnappen aan je bewakers. Dat maakt het moeilijk om je goed te beschermen.’

Haar moeder had haar masker rechtgezet en een ontsnapte pluk haar gladgestreken. ‘Dit is nu eenmaal het gebruik, lieverd. Het is gebruikelijk dat de prinses naar Byrne wordt gestuurd voor haar opleiding. Veel prinsessen zijn jou al voorgegaan. Zo worden we eraan herinnerd dat het onze verantwoordelijkheid is om niet alleen de stad te verdedigen, maar het hele koninkrijk. En het is ook gebruikelijk om je aan het hof voor te stellen nu je weer thuis bent, zodat de adel weet dat wij altijd onze plicht nakomen. Probeer niet met hen in discussie te gaan.’

In Byrne had tante Jonet Ash verzekerd dat ze alles wist wat een prinses moest weten. Ze kende haar talen. De geschiedenis. De etiquette. Al haar privéleraren hadden haar werk geprezen. Het probleem was alleen dat ze niets had aan al die kennis nu ze zich in het koningshuis bevond. Ze lachte niet om grapjes die ze niet grappig vond. Ze glimlachte niet wanneer de helft van de edellieden in de stad haar beledigde en de andere helft haar stroop om de mond smeerde om zo bij het hof in het gevlij te komen. Ze wilde het over boogschieten hebben en geschiedenis, of de winterse toneelstukken die elk jaar in de theaters van Haven werden opgevoerd. Al het geroddel wilde ze niet horen.

De koningin was charmant en gracieus. Tante Jonet was moedig en eerlijk. Ash was dat allemaal niet. Nou ja, meestal niet. Ze had geen idee wat voor soort prinses ze wilde – of kon – worden.

De luit- en sитарspelers op het stadsplein begonnen aan het volgende lied. Het was een speels winterlied, waardoor alle aanwezigen hun hapjes en drankjes lieten staan en in een kring begonnen te dansen. Er werd gelachen. Eén fluitist begon een spottende contramelodie door de muziek heen te blazen.

Ash stapte opzij om de toesnellende schildknappen erlangs te

laten, zodat die zich bij de dansers konden voegen. Ze trok zich terug bij de houten tafels langs de tuinmuur waar schalen met kruidkoek en kommen met gesuikerde bessen op stonden. De plek waar de edellieden die zichzelf te oud en te waardig achtten zich hadden verzameld.

Een oudere dame in een chique jurk met bontranden – haar lichtbruine huid glansde in het licht van de fakkels, haar grijze haar geborsteld tot het glom – maakte een afkeurend geluid toen ze zag dat Ash zich afzonderde. ‘Je gaat toch niet bij de oudjes staan? Geniet van de avond! Zoek een danspartner en laat jezelf meevoeren door de muziek!’

Naast de dame stond een jongeman van begin twintig met een zwaard langs zijn zij. Hij kuchte, trok even aan de mouw van de dame en fluisterde iets in haar oor. Maar ze wuifde zijn opmerking weg. ‘Het kan me niet schelen dat ze de prinses is, Idian. Al was ze onze sprankelende koningin zelve, of de keizerin van Ferisië. Ik geef haar gewoon goede raad en die kan ze maar beter opvolgen.’

Ze keek Ash doordringend aan. ‘Als je geen danspartner hebt, wil mijn koppige kleinzoon wel invallen. Hij is te oud voor je en helaas al bezet, maar hij kan wel dansen.’

‘Grootmoeder!’

Ash begon te blozen om de suggestie en het ongemak van de jongeman. ‘Wellicht een andere keer, Lord Idian.’

Toen ze zich omdraaide naar de tafel met zoetigheid, hoorde ze een andere dame zeggen: ‘Ze is nauwelijks een prinses. De helft van haar leven is ze niet in Haven geweest. Ze is langer weg geweest dan ieder ander lid van het koningshuis. Eigenlijk vind ik dat de koningin haar weg moet doen. Een kreupel kind herinnert haar voortdurend aan het ongeluk waarbij de prins-gemaal ons is ontvallen...’

‘Sst, Wendalyn,’ onderbrak iemand haar sissend.

Maar Wendalyn ging zonder aarzeling verder: ‘Ze is niet geschikt voor koninklijke kringen. Vroeger zouden ze haar nooit hebben teruggehaald.’

Bij elk bits woord kromp Ash iets verder ineen. Haar handen trilden, haar hart ging tekeer. Ze hoorde niet eens dat de oudere dame geschrokken naar adem hapte. Ze merkte niet dat Idian op Wendalyn afliep, zijn arm door de hare haakte en haar meetroonde.

Ash trok zich terug. Een jonge bewaker kwam achter haar aan. Ze zorgde ervoor dat hij kon zien dat ze de tuin in vluchtte, naar een tuinbankje dat voorbij het besneeuwde gazon in de schaduw tussen twee lantaarns stond.

Een slanke, zwart met bruine poes lag op het bankje te slapen en werd wakker toen Ash naast haar ging zitten. De poes rekte zich loom uit en sprong van het bankje af, waar ze kopjes tegen Ash’ enkels gaf en rondjes om haar wandelstok draaide.

Ash boog voorover zodat de poes aan haar hand kon ruiken. De poes besnuffelde het meisje en liet zich daarna op haar rug vallen zodat Ash haar kon aaien.

‘Jij bent de eerste paleisbewoner die blij is dat ik er ben,’ zei Ash met een grimas.

De poes spinde tevreden.

‘Je bent een dappere koninklijke muizenjager, of niet?’

De poes duwde haar kopje in haar hand.

Ash ontspande een beetje.

‘Blijf je ook om het nieuwe jaar in te luiden? Of vind je dat te druk en te luidruchtig?’ Ash kwam van het bankje af om op haar hurken naast de poes te gaan zitten. ‘Vroeger droomde ik ervan om weer naar huis te gaan. Maar dit is meer een soort nachtmerrie.’

Bij haar tante in Byrne moest ze iedere dag opstaan als de zon opkwam, haar taken in het huishouden doen en na het ontbijt meteen beginnen met haar lessen. Iedereen kende haar gewoon

als Ash. Het meisje dat niet wist hoe ze zelf haar kleren kon verstellen, totdat de huishoudster van tante Jonet haar leerde naaien en stoppen. Het meisje dat niet wist hoe ze moest jagen, maar net zo lang aandrong bij de hoofdwachter tot hij haar hielp bij het maken van haar eigen pijl-en-boog. Het meisje dat de zoon van de kokkin uitdaagde wie het eerst op de top van de toren was, en won. In Byrne had ze vrienden. Mensen die voorbij haar wandelstok en koninklijke titel keken.

In het koninklijk paleis in Kestrels Haven boog iedereen voor haar, maar niemand keek haar in de ogen. Wanneer de ochtendklokken luidden, viel iedereen in zijn of haar rol, als puzzelstukjes die in elkaar pasten. De ridders zaten strak in het harnas. De hofhouding liep in hun vaste opstelling achter de koningin aan en de koninklijke garde sleet lange lijnen in de stenen vloeren om de koninklijke familie te beschermen.

Misschien was er ergens nog een plekje voor prinses Adelisa, maar liever was ze gewoon Ash.

‘Wat sneu. Je verstopt je op je eigen feestje,’ sneed een stem door de nacht.

De poes stoof weg.

Lucen, Ash’ broer van veertien, kwam op haar aflopen. Bij elke stap kraakte de sneeuw. Onder zijn bruine krullenbos had hij dezelfde dikke wenkbrauwen als zij, dezelfde slungelige lichaamsbouw, dezelfde wipneus. Net als zij droeg hij een pak van nachtblauw fluweel: een donkere broek en een lange tuniek met zilveren sterren langs de zomen. Op zijn linkerschouder waren met goudgaren de koninklijke sterren geborduurd.

Ash kwam overeind, streek haar jurk glad, maakte een reverentie en zei spottend: ‘Prins Lucen.’

‘Allerliefste zus.’ Hij klom op het bankje en ging op de rugleuning zitten, zodat hij op zijn zus neerkeek. Hij was nog verhit

van het dansen en de muziek. Klonten sneeuw kleefden aan zijn schoenen. ‘Ben je niet onder de indruk van alle pracht en praal?’

Ze haalde haar schouders op. ‘De sterren zijn ook niet onder de indruk, dus waarom zou ik dat moeten zijn?’ Het was iets wat de priester in Byrne bijna dagelijks zei, wanneer iemand weer eens een smoes verzoon om onder zijn preken uit te komen.

Lucen klopte wat sneeuw van de zoom van zijn broek. ‘Wisten je boerenvrienden wel hoe je de geboorte van een nieuw jaar hoort te vieren? Heeft niemand je geleerd hoe je je als iemand van koninklijken bloede hoort te gedragen?’

Ash dwong zichzelf om in gedachten tot tien te tellen. Tot twintig. Ze probeerde het echt, maar slaagde er niet in om haar broer te begrijpen. Toen ze thuis was gekomen, had ze verwacht dat hij blij zou zijn om haar te zien, net zoals zij blij was om hem te zien. Vroeger, voordat zij bij haar tante ging wonen, speelden ze altijd samen. Lucen was nooit naar Byrne gestuurd, maar hij was wel samen met hun moeder op bezoek geweest, en hij was snel bevriend geraakt met Sterne, de zoon van de kokkin. Met z’n drieën hadden ze boomhutten gebouwd in de appelboomgaard. Ash had Lucen en Sterne vermaakt met alle spookverhalen die rondgingen op het landgoed en de mythen en sagen die ze van haar geschiedenisleraar meester Ebed had geleerd.

Maar toen legde het Ferisisch Keizerrijk beslag op de leengoederen achter de bergen en kwamen haar moeder en broer niet meer op bezoek. Ash schreef brieven, deelde haar avonturen en tegenspoed, vertelde over de vooruitgang die ze boekte op studiegebied en informeerde naar de oorlog. Ze had Lucen gevraagd of hij bang was. Vorig jaar had ze van haar eigen zakgeld bij een rondreizend koopman een verjaardagscadeautje voor hem gekocht: een kleine zilveren hanger in de vorm van een zwaard die hij als amulet aan een ketting kon dragen, zodat hij aan haar zou